

Nr 57.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om handläggning vid krig eller krigsfara av vissa ärenden rörande den allmänna hälso- och sjukvården; given Stockholms slott den 14 oktober 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om handläggning vid krig eller krigsfara av vissa ärenden rörande den allmänna hälso- och sjukvården.

GUSTAF.

Albert Forslund.

Förslag
till
Förordning
om handläggning vid krig eller krigsfara av vissa ärenden rörande
den allmänna hälso- och sjukvården.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, äger Konungen förordna, att bestämmelserna i 2—5 §§ skola tillämpas.

Under tid, då förordnande som i första stycket sägs är i kraft, gälla icke i lag eller författning meddelade stadganden, i den mån de strida mot vad enligt förordnandet blivit bestämt.

2 §.

Förekommer hos central förvaltningsmyndighet vid försvarsväsendet, hos chefen för försvarsstaben, hos försvarsgrenschef eller hos medicinalstyrelsen ärende rörande den allmänna hälso- och sjukvården, som är av den natur att såväl militära som civila intressen därav beröras, skall ärendet överlämnas till en av Konungen utsedd sjukvårdschef, som har att pröva och avgöra ärendet. Sjukvårdschefen äger meddela närmare anvisningar vilka ärenden, som skola anses vara av angivna beskaffenhet.

Sjukvårdschefen åligger ock att med uppmärksamhet följa företeelserna inom den allmänna hälso- och sjukvården samt att själv vidtaga eller hos Konungen föreslå de åtgärder, vilka sjukvårdschefen finner påkallade.

Rörande uppsikten över och ledningen av sjukhusvården vid krig eller krigsfara gäller vad därom särskilt stadgas.

3 §.

Sjukvårdschefen skall vid fullgörandet av sina åligganden efterkomma de direktiv, som överbefälhavaren (därest överbefälhavare ej förordnats, den som utövar ledningen av högkvarteret) med hänsyn till krigföringen utfärdar.

4 §.

Sjukvårdschefen äger att av de i 2 § första stycket nämnda myndigheterna erhålla de upplysningar och det biträde, som för sjukvårdschefens verksamhet erfordras och av vederbörande kunna lämnas.

5 §.

Sjukvårdschefen skall i varje ärende, där så kan ske, höra den militära myndighet, som skulle hava handlagt ärendet, därest detta ej berört civila intressen, ävensom medicinalstyrelsen.

Det åligger sjukvårdschefen att om de beslut, som av honom fattas, underrätta de i första stycket angivna myndigheterna.

6 §.

Konungen äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpningen av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 14 oktober 1939.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för försvarsdepartementet anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Forslund, fråga om *författningsbestämmelser rörande enhetlig ledning i vissa hänseenden av den allmänna hälso- och sjukvården vid krig eller krigsfara* samt anför:

Gällande bestämmelser.

Högsta tillsynen över den allmänna hälso- och sjukvården i riket utövas — i den mån föreskrifter angående den militära hälso- och sjukvården icke till annat föranleda — av medicinalstyrelsen. Denna styrelsens ställning såsom högsta tillsynsmyndighet är fastställd i åtskilliga lagar och andra författningar. Av bestämmelserna härom kunna nämnas 55 § 1 mom. hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 (nr 566), 26 § 1 mom. epidemilagen samma dag (nr 443) och 18 § första stycket lagen den 2 juni 1916 (nr 180) om skyddskoppymping.

Närmare föreskrifter rörande medicinalstyrelsens åligganden med avseende å den allmänna hälso- och sjukvården hava meddelats i 2 § instruktionen för styrelsen av den 19 december 1930 (nr 441) (ändringar i paragrafen vidtagna genom kungörelser nr 636/1934, 361/1938 och 115/1939). Härutinnan åligger det styrelsen, bland annat, att ägna uppmärksamhet åt allmänna hälsotillståndet och dödligheten i rikets skilda delar och inom olika näringar, yrken och befolkningsgrupper ävensom åt de förhållanden, som utöva inflytande därpå, att med anledning av föreskrivna eller för särskilda fall infordrade, från myndigheter eller läkare inkomna berättelser och rapporter eller eljest vunna upplysningar eller gällande stadganden, särskilt vid hotande eller yppade epidemier, direkt eller genom länsstyrelse meddela nödiga råd, anvisningar och föreskrifter, att vaka över epidemisjukvårdens handhavande samt hava tillsyn över karantäsanordningar och andra i den allmänna sjukvårdens intresse anordnade inrättningar, att hava högsta tillsynen över skyddskoppympingen och i sådant hänseende, bland annat, meddela erforderliga föreskrifter, anvisningar och råd beträffande skyddskoppympingens verkställande samt fastställa de formulär, som kunna ifrågakomma, ävensom draga försorg om att animal vaccin alltid finnes tillverkad i tillräcklig mängd, att fullgöra vad

enligt lagen angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar på styrelsen ankommer, att hava överinseende över tandvården i riket samt att hava överinseendet över militärläkarnas medicinska verksamhet. Enligt den förut omnämnda kungörelsen nr 115/1939, som träder i kraft den 1 januari 1940, skall medicinalstyrelsen vidare fullgöra vad enligt tuberkulosförordningen den 31 mars 1939 (nr 113) ankommer på styrelsen.

Vad den militära hälso- och sjukvården beträffar, utövas det allmänna inseendet däröver *i tekniskt och ekonomiskt avseende* av armé-, marin- och flygförvaltningarna, envar av dem såvitt angår den myndigheten underställda försvarsgrenen. Ärendena angående arméns hälso- och sjukvårdsväsende handläggas i arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, vars chef är generalfältläkaren, och ärendena angående hälso- och sjukvården inom marinen å marinförvaltningens sanitetsavdelning med marinöverläkaren såsom avdelningens chef. Inom flygförvaltningen handläggas ärenden, som angå hälso- och sjukvården, å sjukvårdssektionen; vid deras behandling inträder förste flygläkaren såsom ledamot av flygförvaltningen. Bestämmelser i förevarande ämne återfinnas i instruktion för arméförvaltningen den 18 juni 1937 (nr 668), instruktion för marinförvaltningen samma dag (nr 678) samt instruktion för flygförvaltningen den 10 juni 1938 (nr 303).

I övriga avseenden utöva cheferna för armén, marinen och flygvapnet den högsta ledningen av och uppsikten över den vederbörande chef underställda försvarsgrenens hälso- och sjukvård.

Chefen för armén biträdes härvid av tjänstegrensinspektörerna. Dessa äro till antalet två, nämligen generalfältläkaren beträffande sjukvårdsväsendet och överfältveterinären beträffande veterinärväsendet. Närmare bestämmelser rörande tjänstegrensinspektörernas åligganden återfinnas i §§ 29—31 instruktionen den 18 juni 1937 (nr 669) för chefen för armén jämte honom underlydande organ för utövandet av lantförsvarets militära ledning. Av nämnda bestämmelser må här nämnas, att tjänstegrensinspektör har att ägna oavslätlig uppmärksamhet åt sin tjänstegren och att vaka över att dess särskilda behov tillgodoses, att han skall hålla chefen för armén ständigt underättad om läget i nämnda hänseende ävensom om de av honom gjorda iakttagelser och erfarenheter, som kunna vara av betydelse, samt vidtaga eller föreslå de åtgärder, som han finner av omständigheterna påkallade, att han skall förrätta inspektion i enlighet med därom meddelade närmare bestämmelser, samt att han i sin verksamhetsutövning skall samarbeta med medicinalstyrelsen i mån omständigheterna det påkalla eller så särskilt stadgas.

Chefen för marinen biträdes i utövandet av sina förut nämnda befogenheter av marinöverläkaren. Närmare bestämmelser rörande dennes åligganden återfinnas i §§ 64—73 instruktionen den 18 juni 1937 (nr 679) för chefen för marinen jämte honom underlydande organ för utövandet av sjöförsvarets militära ledning. Marinöverläkaren är enligt dessa bestämmelser, bland annat, inspektör för hälso- och sjukvården inom marinen samt chef för marinläkarkåren. Beträffande hälso- och sjukvården vid marinen åligger det honom att verkställa inspektioner av de hygieniska förhållandena

jämte anstalter för vård och transport av sjuka och sårade ombord och i land. I ärenden, som kunna vara av betydelse för den allmänna hälso- och sjukvården i riket, har han att allt efter ärendets beskaffenhet göra anmälan hos eller samråda med medicinalstyrelsen. Om hans deltagande i arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses och medicinalstyrelsens överläggningar gäller vad därom särskilt stadgas. I fråga om deltagandet i medicinalstyrelsens överläggningar föreskrives härutinnan enligt Kungl. brev den 2 mars 1906, att marinöverläkaren äger att, då ärenden, som röra flottan och kustartilleriet, förekomma hos medicinalstyrelsen, delta i styrelsens överläggningar och få sin mening antecknad till protokollet.

Vad slutligen angår flygvapnet stadgas i § 17 instruktionen den 10 juni 1938 (nr 302) för chefen för flygvapnet jämte honom underlydande organ för utövandet av flygvapnets militära ledning, att förste flygläkaren i ärenden, som tillhöra hans verksamhetsområde, är föredragande inför chefen för flygvapnet, där de icke enligt chefens för flygvapnet bestämmande föredragas av chefen för flygstaben. I sistnämnda fall bör förste flygläkaren vara närvarande vid föredragningen.

Enligt förslag till krigssjukvårdsreglemente, vilket jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 2 juni 1927 därefter försöksvis skall tillämpas, utövar arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse såsom central krigsförvaltningsmyndighet högsta ledningen av och överinseendet över sjukvårdstjänsten i krig vid lantstridskrafterna. Styrelsen vidtager — i enlighet med anvisningar av högsta militära myndigheter — åtgärder för övertagande av sjuka och sårade från olika krigsskådeplatser ävensom från fästning vid lantförsvaret, vilken förklarats i krigstillstånd, samt för tillgodoseendet av under kriget uppstående behov av läkare m. fl. ävensom för anskaffandet av erforderlig sjukvårdsmateriel. För sjukvården i hemorten utfärdar styrelsen erforderliga bestämmelser (§ 2).

Bestämmelser i ämnen, som för arméns vidkommande avhandlas i förslaget till krigssjukvårdsreglemente, återfinnas i fråga om marinen i ett genom generalorder den 5 maj 1930 fastställt tillägg till sjukvårdsstridstjänstinstruktion för flottan. Nämnda tillägg, vilket innehåller bestämmelser för avlämnande från marinen av sjuka och sårade i krigstid, berör dock icke marinförvaltningens ställning såsom chefsmyndighet.

Genom brev den 29 juni 1926 har Kungl. Maj:t — med tillämpning provisoriskt från och med den 1 juli 1926 — förordnat, att de för armén i motsvarande hänseende gällande föreskrifter i tillämpliga delar skola lända till efterrättelse beträffande, bland annat, hälso- och sjukvården vid flygvapnet. I följd härav torde förenämnda, för lantstridskrafterna gällande förslag till krigssjukvårdsreglemente äga tillämplighet jämväl i fråga om flygvapnet.

Bestämmelser om huru frågor, som samtidigt angå såväl den militära som den civila sjukvården, skola handläggas finnas ej. Dylika frågor torde därför för närvarande ej kunna handläggas annat än genom självständiga beslut av dels militär, dels ock civil sjukvårdsmyndighet.

Emellertid må erinras om bestämmelserna i kungörelsen den 3 september

1939 (nr 635) om tjänstgöring i medicinalstyrelsen av representanter för försvarsväsendet och luftskyddet. Kungörelsen, som träder i kraft den dag, från och med vilken jämlikt Kungl. Maj:ts förordnande bestämmelserna i 3—9 §§ lagen den 22 juni 1939 (nr 310) om sjukhusvård vid krig eller krigsfara skola, helt eller delvis, tillämpas, avser handläggningen av ärenden rörande sjukhusvården vid krig eller krigsfara samt andra ärenden av betydelse för krigföringen eller luftskyddet. Representanterna för försvarsväsendet och luftskyddet äga framställa förslag till medicinalstyrelsen samt delta i styrelsens överläggningar men ej i besluten. Avviker sådan representants mening från fattat beslut, äger han dock få sin mening antecknad till protokollet.

Framställning från medicinalstyrelsen.

I skrivelse den 2 september 1939 har medicinalstyrelsen efter samråd med chefen för försvarsstaben hemställt, bland annat, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för utfärdande av erforderliga bestämmelser rörande högsta ledningen av den allmänna hälso- och sjukvården vid krig.

Det remitterade departementsförslaget.

Med anledning av medicinalstyrelsens framställning utarbetades inom socialdepartementet en promemoria, innefattande utkast till proposition med förslag till förordning om handläggning vid krig eller krigsfara av vissa ärenden rörande den allmänna hälso- och sjukvården.

Efter redogörelse för gällande bestämmelser och medicinalstyrelsens framställning anfördes i huvudsak följande:

I samband med framläggandet till 1939 års lagtima riksdag av proposition (nr 275) med förslag till lag om sjukhusvård vid krig eller krigsfara erinrades om, att man i krig icke kunde göra sträng skillnad mellan militära och civila personer, då det gällde att vidtaga åtgärder för att bereda sjuka och sårade vård i sjukvårdsanstalter av olika slag, samt att det otvivelaktigt kunde uppställas såsom förutsättning för vidtagande av de lämpligaste åtgärderna och anordningarna därutinnan, att en central ledning hade avgörandet i sin hand.

De faktorer, som vid krig öva inverkan av nu antydd art beträffande sjukhusvården, torde i fråga om den militära och civila sjukvården i övrigt göra sig gällande i varje fall så till vida, att gränsen mellan militär och civil sjukvård vid krig blir mindre skarp än eljest. De allmänna hälso- och sjukvårdsproblem, som därvid bli aktuella, torde nämligen i avsevärd utsträckning komma att visa sig äga den räckvidd, att såväl militära som civila intressen beröras därav. Helt naturligt kunna representanter för dessa olika intressen vid behandlingen av en fråga anlägga skilda synpunkter därå, vilka synpunkter emellertid vid nuvarande organisation med dess avsaknad av en koordinering av de militära och civila sjukvårdsorganen icke torde bli i önskvärd utsträckning konfronterade med varandra. Med hänsyn härtill synes erforderligt, att ett särskilt organ tillskapas för behandling av frågor av nu nämnd art samt att vid sammansättningen av detta organ tillses, att såväl de militära som de civila sjukvårdsintressena få inflytande på ärendenas avgörande.

Med hänsyn till världsläget synes det synnerligen viktigt att, i överensstämmelse med det nu sagda, särskilda bestämmelser tillskapas rörande hand-

läggningen vid krig eller krigsfara av hälso- och sjukvårdsärenden av blandad militär och civil karaktär. Förslag till författning i ämnet — förordning om handläggning vid krig eller krigsfara av vissa ärenden rörande den allmänna hälso- och sjukvården — har därför utarbetats.

Enligt förslaget, vars huvudbestämmelser äro avsedda att träda i tillämpning, då Konungen vid krig eller krigsfara så förordnar (1 § första stycket), skola ärenden rörande den allmänna hälso- och sjukvården, vilka äro av den natur, att såväl militära som civila intressen därav beröras, prövas och avgöras av en särskild nämnd, kallad *allmänna sjukvårdsnämnden* (2 § första stycket första punkten). Denna skall bestå av ordförande, utsedd av Konungen, samt två ledamöter, vilka utses av respektive arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och medicinalstyrelsen (3 §). För att även marinens och flygvapnets synpunkter skola i de fall, då dessa försvarsgrenar beröras, komma till uttryck, har nämnden ålagts (6 §) att i dylika ärenden, där så kan ske, höra marinöverläkaren respektive förste flygläkaren; intet hindrar givetvis, att detta sker genom att kalla vederbörande till muntlig rådplägning med nämnden.

Förslaget äsyftar emellertid ej blott att nämnden skall avgöra vissa hos de högsta militära sjukvårdsmyndigheterna eller hos medicinalstyrelsen anhängiga ärenden utan även att nämnden inom sitt verksamhetsområde skall taga självständiga initiativ och över huvud verka såsom uppsiktsmyndighet (2 § andra stycket). Förhållandenas egen natur kräver uppenbarligen, att nämnden vid utövandet av sina funktioner i sistnämnda avseende i särskild grad vinnlägger sig om att äga nära kontakt med de ordinarie sjukvårdsorganen. Dessa organ skola även erhålla underrättelser om nämndens beslut (7 §).

Vid fullgörandet av sina åligganden skall nämnden efterkomma de direktiv, som överbefälhavaren (chefen för försvarsstaben, därest överbefälhavare ej förordnats) med hänsyn till krigföringen utfärdar (4 §).

Beträffande gränserna för nämndens verksamhetsområde torde böra gälla de närmare anvisningar, som nämnden äger utfärda (2 § första stycket, andra punkten).

Beslut av nämnden torde få i vanlig ordning överklagas hos Konungen. Uttryckligt stadgande härom i förordningen synes icke erforderligt.

Att märka är att från tillämpningsområdet för förevarande författningsförslag undantagits (2 § tredje stycket) sjukhusvården vid krig eller krigsfara, som reglerats genom särskilda författningsbestämmelser.

Under tid, då stadgandena i nu ifrågavarande förordning äga tillämpning, skola däremot stridande bestämmelser i lag eller författning icke gälla (1 § andra stycket). Av den förut lämnade redogörelsen framgår, att bland de bestämmelser, som sålunda försättas ur kraft, även finnas sådana, som meddelats genom samfällt beslut av Konung och riksdag.

Förordningen synes böra träda i kraft så snart den blivit utfärdad.

Det i utkastet intagna författningsförslaget torde såsom bilaga (*Bilaga A*) få fogas till statsrådsprotokollet i förevarande ärende.

Yttranden över det remitterade förslaget.

Över promemorian avgåvos yttranden av medicinalstyrelsen, chefen för försvarsstaben samt armé-, marin- och flygförvaltningarna.

Medicinalstyrelsen tillstyrkte förslaget och *chefen för försvarsstaben* lämnade detsamma utan erinran.

Arméförvaltningen fann en centralisering av handläggning vid krig eller krigsfara av vissa för militär och civil hälso- och sjukvård gemensamma ären-

den vara i princip nödvändig. En dylik centralisering borde dock — i enlighet med vad inom övriga områden av militär förvaltning eftersträfvades — ske på sådant sätt, att överensstämmelse i största möjliga mån vunnnes mellan krigs- och fredsorganisation. För tillgodoseende av detta önskemål kunde även ändringar i vederbörande förvaltningsorgans fredsorganisation komma ifråga. — Arméförvaltningen erinrade i detta sammanhang därom, att framställningar om utredning angående organisationen av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse gjorts dels av arméförvaltningen i skrivelse den 27 september 1939 beträffande medelsbehovet för nästa budgetår, dels ock av chefen för armén i skrivelse den 5 oktober 1939. Det syntes enligt arméförvaltningens mening ligga nära till hands, att det spörsmål, varom i promemorian vore fråga, komme under omprövning i ett dylikt sammanhang. På grund därav torde, i avvaktan på ställningstagande till berörda framställningar, i allt fall några definitiva åtgärder ej böra vidtagas. — Skulle ett provisoriskt ordnande av hithörande förhållanden anses böra komma till stånd, syntes intet vara att erinra mot att detta skedde efter de i promemorian uppdragna riktlinjerna. Formen av särskild förordning syntes dock knappast vara erforderlig.

Marinförvaltningen förmenade, att marinöverläkaren borde äga en starkare ställning vid behandlingen av ifrågavarande ärenden än den som tillförsäkrats honom enligt promemorian. Marinförvaltningen erinrade i detta sammanhang om de förut omnämnda bestämmelserna i Kungl. brevet den 2 mars 1906 ävensom i kungörelsen den 3 september 1939 om tjänstgöring i medicinalstyrelsen av representanter för försvarsväsendet och luftskyddet. Under hänvisning till vad i dessa hänseenden gällde ansåg marinförvaltningen, att marinöverläkaren borde äga deltaga i allmänna sjukvårdsnämndens överläggningar men ej i besluten samt äga rätt att få avvikande mening antecknad till protokollet. Marinförvaltningen framhöll vidare, att i den föreslagna förordningen ordet »marinförvaltningen» borde utbytas mot »marinledningen», som enligt reglemente för marinen, provisorisk del I A, vore en gemensam benämning å chefen för marinen och marinförvaltningen, samt att i anslutning härtill utbyte borde ske jämväl av uttrycket »försvarsväsendets centrala förvaltningsmyndigheter».

Flygförvaltningen förklarade sig — under erinran om att de centrala militära förvaltningsmyndigheterna ägde utöva den dessa myndigheter anförtrodda högsta ledningen och uppsikten allenast i tekniskt och ekonomiskt avseende — icke ha annat att erinra mot förslaget än att i 7 § förslaget till förordning orden »förste flygläkaren» borde utbytas mot »flygförvaltningen».

Utredning angående omorganisation av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse.

Kungl. Maj:t har förut denna dag bemyndigat chefen för försvarsdepartementet att utse sakkunniga med uppgift att inom nämnda departement biträda med utredning angående omorganisation av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och de organisatoriska frågor i övrigt, som därmed kunde äga samband.

I det anförande till statsrådsprotokollet, som föregick beslutet om bemyndigandet, framhöll chefen för försvarsdepartementet, att i samband med utredningen angående omorganisation av sjukvårdsstyrelsen måste till bedömande uppkomma vissa andra hithörande frågor, bland annat det organisatoriska spörsmål, som hänförde sig till sjukvårdsstyrelsens och medicinalstyrelsens förhållande sinsemellan. Därvid torde, anfördes vidare, främst böra övervägas, huruvida åtgärder borde vidtagas för att vinna enhetlighet i behandlingen av ärenden rörande den allmänna hälso- och sjukvården, vilka vore av den natur, att såväl militära som civila intressen därav berördes.

Departements-
chefen.

I den tidigare återgivna promemorian har framhållits, att det vore av synnerlig vikt, att särskilda bestämmelser tillskapades rörande handläggningen vid krig eller krigsfara av hälso- och sjukvårdsärenden av här förut berörd art. Med hänsyn till rådande förhållanden kan jag ej tillråda, att med åtgärder härutinnan får anstå i avvaktan på slutförandet av den i det föregående omnämnda utredningen angående omorganisation av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och därmed sammanhörande spörsmål. Däremot synes mig den omständigheten, att en närmare undersökning av hithörande förhållanden skall företagas, böra föranleda vissa modifikationer i det remitterade departementsförslaget. Jämlikt kungörelsen den 3 september 1939 (nr 634) med särskilda bestämmelser angående tillämpning av lagen den 22 juni 1939 (nr 310) om sjukhusvård vid krig eller krigsfara skola sjukhusvårdsärenden, vilka äro av den natur att såväl militära som civila intressen därav beröras, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och medicinalstyrelsen för prövning och fastställelse underställas en av Kungl. Maj:t utsedd sjukhusvårdschef. Vad angår de allmänna hälso- och sjukvårdsärenden, om vilka i förevarande sammanhang är fråga, synes nu allenast böra vidtagas en anordning, likartad med den, som gäller enligt kungörelsen den 3 september 1939. Såsom ett provisorium torde man därför böra överflytta ifrågavarande ärenden ej å en nämnd utan å ett enmansorgan, nämligen en *sjukvårdschef*, utsedd av Kungl. Maj:t.

Nu ifrågavarande ärendens överflyttning till en särskild sjukvårdschef föranleder vissa ändringar i det remitterade departementsförslagets författnings-text, och jag har på grund därav låtit omarbета nämnda författningsförslag. Det nu föreliggande förslaget skiljer sig sakligt sett från det tidigare — förutom därutinnan att orden »allmänna sjukvårdsnämnden» utbyts mot »sjukvårdschefen» och att bestämmelserna om nämndens sammansättning m. m. utgått — allenast i det avseendet att av naturliga skäl remissförfarande föreskrivits jämväl till arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och medicinalstyrelsen. Dessutom hava de i 2 § angivna myndigheterna kompletterats med försvarsstabs- och försvarsgrenscheferna, varjämte viss jämkning vidtagits i 3 §. Beträffande förslaget i övrigt torde få hänvisas till den under rubriken »Det remitterade departementsförslaget» lämnade redogörelsen härför.

Föredraganden hemställer härefter, att upprättat förslag till *förordning om handläggning vid krig eller krigsfara av vissa ärenden rörande den allmänna*

hälso- och sjukvården måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Anders Lundstedt.

Förslag till Förordning

om handläggning vid krig eller krigsfara av vissa ärenden rörande
den allmänna hälso- och sjukvården.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, äger Konungen förordna, att bestämmelserna i 2—7 §§ skola tillämpas.

Under tid, då förordnande som i första stycket sägs är i kraft, gälla icke i lag eller författning meddelade stadganden, i den mån de strida mot vad enligt förordnandet blivit bestämt.

2 §.

Förekommer hos armé-, marin- eller flygförvaltningen eller hos medicinalstyrelsen ärende rörande den allmänna hälso- och sjukvården, som är av den natur att såväl militära som civila intressen därav beröras, skall ärendet överlämnas till en särskild nämnd (*allmänna sjukvårdsnämnden*), som har att pröva och avgöra ärendet. Nämnden äger meddela närmare anvisningar vilka ärenden, som skola anses vara av angivna beskaffenhet.

Nämnden åligger ock att med uppmärksamhet följa företeelserna inom den allmänna hälso- och sjukvården samt att själv vidtaga eller hos Konungen föreslå de åtgärder, vilka nämnden finner påkallade.

Rörande uppsikten över och ledningen av sjukhusvården vid krig eller krigsfara gäller vad därom särskilt stadgas.

3 §.

Allmänna sjukvårdsnämnden skall bestå av en ordförande, utsedd av Konungen, samt två ledamöter, av vilka arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse utser den ene och medicinalstyrelsen den andre. På enahanda sätt skola för såväl ordföranden som ledamöterna utses suppleanter.

Beslut i nämnden må ej fattas, med mindre ordförande och en ledamot deltaga i avgörandet. Vid lika röstetal gälle den mening ordföranden biträder.

4 §.

Allmänna sjukvårdsnämnden skall vid fullgörandet av sina åligganden efterkomma de direktiv, som överbefälhavaren (chefen för försvarsstabens, därest överbefälhavare ej förordnats) med hänsyn till krigföringen utfärdar.

5 §.

Allmänna sjukvårdsnämnden äger att av försvarsväsendets centrala förvaltningsmyndigheter och av medicinalstyrelsen erhålla de upplysningar och

det biträde, som för nämndens verksamhet erfordras och av vederbörande kunna lämnas.

6 §.

I ärende, som rör marinens eller flygvapnets hälso- och sjukvård, skall nämnden, där så kan ske, höra i förra fallet marinöverläkaren och i senare fallet förste flygläkaren.

7 §.

Det åligger nämnden att om dess beslut underrätta arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och medicinalstyrelsen ävensom i fråga om beslut, som röra marinen, marinöverläkaren samt beträffande beslut, som angå flygvapnet, förste flygläkaren.

8 §.

Konungen äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpningen av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.
